

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 31. toukokuuta 2023
(OR. en)

10014/23

FIN 578

SAATE

Lähettiläjä:	Johannes HAHN, Euroopan komission jäsen
Saapunut:	31. toukokuuta 2023
Vastaanottaja:	Johanna LYBECK LILJA, Euroopan unionin neuvoston puheenjohtaja
Asia:	Ehdotus määrärahojen siirroksi nro DEC 09/2023 varainhoitovuoden 2023 yleisen talousarvion pääluokassa III – Komissio

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja DEC 09/2023.

Liite: DEC 09/2023

BRYSEL 31/05/2023

YLEINEN TALOUSARVIO – VARAINHOITOVUOSI 2023
PÄÄLUOKKA III – KOMISSIO – OSASTOT 03, 06 JA 30

MÄÄRÄRAHASIIRTO NRO DEC 09/2023

MÄÄRÄRAHOJEN ALKUPERÄ:

LUKU 30 04 – Solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)

MOMENTTI 30 04 01 – Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus (SEAR)

MSM

–86 000 000,00

MM

–86 000 000,00

MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖTARKOITUS:

LUKU 03 02 – Sisämarkkinaohjelma

MOMENTTI 03 02 06 – Ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden korkean tason edistäminen

MSM

31 000 000,00

MM

31 000 000,00

LUKU 06 05 – Unionin pelastuspalvelumekanismi

MOMENTTI 06 05 01 – Unionin pelastuspalvelumekanismi

MSM

55 000 000,00

MM

55 000 000,00

Euroopan komissio pyytää, että solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen sisäasioiden toimintalohkosta otetaan käyttöön monivuotisesta rahoituskehiksestä annetun asetuksen 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti yhteensä 86 miljoonaa euroa maksusitoumus- ja maksumäärärahoina.

Tällä määrärahasiirrolla on tarkoitus vastata unionin pelastuspalvelumekanismin ja sisämarkkinaohjelmaan kuuluvan elintarvikeketjua koskevan osion tarpeisiin, jotka ovat suuret myös vuonna 2023. Näiden ohjelmien määrärahoja lisättiin jo vuoden 2022 aikana vastaavia tarkoituksia varten. Lisäys oli tuolloin unionin pelastuspalvelumekanismin osalta yhteensä 84,5 miljoonaa euroa (määrärahasiirrot DEC 08/2022 ja DEC 10/2022) ja elintarvikkeita ja rehuja koskevien toimenpiteiden osalta 73,8 miljoonaa euroa (lisätalousarvio nro 5/2022).

Unionin pelastuspalvelumekanismia varten pyydetyllä 55 miljoonan euron määrällä on tarkoitus rahoittaa pelastuspalvelumekanismin puitteissa toteutettavia hätätilanteen toimia Turkin ja Syyrian maanjäristysten sekä Sudanin kriisin jälkeen. Lisäksi määrästä rahoitetaan tulossa olevia, metsäpalokauteen liittyviä toimenpiteitä. Samaan aikaan unionin pelastuspalvelumekanismin nykyisiä määrärahoja käytetään rahoittamaan Ukrainalle annettavan tuen jatkaminen, jota varten viime vuonna pyydetyt lisämäärärahat oli tarkoitettu.

Sisämarkkinaohjelmaan kuuluvaa, elintarvikeketjua koskevaa osiota varten pyydetty 31 miljoonan euron määrä on tarpeen, jotta voidaan kattaa lintuinfluenssaa koskeviin hätätoimenpiteisiin liittyvät tarpeet vuonna 2023. Elintarvikkeita ja rehuja koskeviin toimenpiteisiin viime vuonna osoitetuista lisämäärärahoista on maksettu rästiin jääneitä, lintuinfluenssan ja afrikkalaisen sikaruton aiempiin taudinpurkauksiin liittyviä korvauksia. Samanaikaisesti jäsenvaltiot eivät ole vastustaneet komission päätöstä pienentää merkittävästi yhteisrahoitusosuuksia uusien tapausten osalta. Päätöksen tarkoituksena on vähentää vaikutuksia EU:n talousarvioon tulevaisuudessa.

I. OTTO

I.1

a) Budjettikohdan nimike

30 04 01 – Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus (SEAR)

b) Numerotiedot 15.5.2023

	MSM	MM
1. Varainhoitovuoden määrärahat (alkuper. talousarvio + LT)	1 274 897 000,00	1 274 897 000,00
2. Määrärahasiirrot	-347 785 463,00	-347 785 463,00
3. Varainhoitovuoden kokonaismäärärahat (1 + 2)	927 111 537,00	927 111 537,00
4. Käytetyt määrärahat	0,00	0,00
5. Käyttämättä olevat määrärahat (3 – 4)	927 111 537,00	927 111 537,00
6. Ehdotettu otto	86 000 000,00	86 000 000,00
7. Kokonaismäärärahat varainhoitovuoden loppuun (5 – 6)	841 111 537,00	841 111 537,00
8. Otto prosentteina suhteessa varainhoitovuoden määrärahoihin (6/1)	6,75 %	6,75 %
9. Varainhoitoasetuksen 30 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaistenottojen prosenttiosuus varainhoitovuoden lopullisista määrärahoista	—	—

c) Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt perinnästä saadut tulot

	MSM	MM
1. Käytettävissä olevat määrärahat varainhoitovuoden alussa	0,00	0,00
2. Käytettävissä olevat määrärahat 15.5.2023	0,00	0,00
3. Toteutusaste $[(1 - 2)/1]$	—	—

d) Oton yksityiskohtaiset perustelut

Monivuotisesta rahoituskehyksestä annetun asetuksen 9 artiklan mukaan solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen avulla on tarkoitus mahdollistaa

- apu, jolla vastataan Euroopan unionin solidaarisuusrahaston kattamista suurista katastrofeista johtuviin hätätilanteisiin; solidaarisuusrahaston tavoitteet ja soveltamisala määritellään neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2012/2002; sekä
- nopea reagointi sellaisiin unionissa tai kolmansissa maissa syntyviin yksittäisiin hätäavun tarpeisiin, jotka johtuvat tapahtumista, joita ei voitu ennakoida talousarviota laadittaessa, etenkin sellaisten hätätilanteisiin reagoimisen ja tukitoimien osalta, joita toteutetaan vastauksena luonnonkatastrofeihin, joita a alakohdassa ei käsitellä, ihmisen aiheuttamiin katastrofeihin ja humanitaarisiin kriiseihin, kansanterveydellisten, eläinlääkinnällisten tai kasvinterveyteen liittyvien laaja-alaisen uhkien tapauksessa sekä olosuhteiden edellyttäessä myös tilanteissa, joissa muuttovirrat aiheuttavat erityisiä paineita unionin ulkorajoilla.

II. LISÄYS

II.1

a) Budjettikohdan nimike

03 02 06 – Ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden korkean tason edistäminen

b) Numerotiedot 15.5.2023

	MSM	MM
1. Varainhoitovuoden määrärahat (alkuper. talousarvio + LT)	231 319 000,00	202 000 000,00
2. Määrärahasiirrot	0,00	0,00
3. Varainhoitovuoden kokonaismäärärahat (1 + 2)	231 319 000,00	202 000 000,00
4. Käytetyt määrärahat	94 200 457,67	10 137 158,37
5. Käyttämättä olevat määrärahat (3 – 4)	137 118 542,33	191 862 841,63
6. Ehdotettu lisäys	31 000 000,00	31 000 000,00
7. Kokonaismäärärahat varainhoitovuoden loppuun (5 + 6)	168 118 542,33	222 862 841,63
8. Lisäys prosentteina suhteessa varainhoitovuoden määrärahoihin (6/1)	13,40 %	15,35 %
9. Varainhoitoasetuksen 30 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisten lisäysten prosenttiosuus varainhoitovuoden lopullisista määrärahoista	—	—

c) Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt perinnästä saadut tulot

	MSM	MM
1. Käytettävissä olevat määrärahat varainhoitovuoden alussa	2 293 113,93	1 408 016,48
2. Käytettävissä olevat määrärahat 15.5.2023	1 129 081,72	0,00
3. Toteutusaste [(1 – 2)/1]	50,76 %	100,00 %

d) Lisäyksen yksityiskohtaiset perustelut

Kustannuksiin, joita jäsenvaltioille aiheutuu eläintautiepidemioiden torjumiseksi toteutettavista kiireellisistä toimenpiteistä, voidaan myöntää yhteisrahoitusta EU:n talousarviosta.

On olennaisen tärkeää, että jäsenvaltiot jatkavat asianmukaisten toimenpiteiden toteuttamista ja että EU antaa taloudellista tukea. Näillä taudeilla on erittäin tuhoisia seurauksia karjankasvatukselle ja huomattavia taloudellisia seurauksia laajemmalle taloudelle puhumattakaan mahdollisista vaikutuksista ihmisten terveyteen, koska on olemassa riski siitä, että jotkin influenssan muodot voivat siirtyä eläimistä ihmisiin.

Eläinten terveyden alalla oli vuosina 2020–2022 hyvin suuri määrä taudinpurkauksia, jotka koskivat erityisesti afrikkalaisen sikaruton ja korkeapatogeenisen lintuinfluenssan kaltaisia tauteja. Sen seurauksena resurssit, joita on käytettävissä elintarvikeketjua koskevassa sisämarkkinaohjelman osiossa, ovat olleet riittämättömiä vuodesta 2021 lähtien.

Määrärahavajeen kattamiseksi kyseiseen budjettikohtaan tehtiin 73,8 miljoonan euron lisäys lisätalousarviossa nro 5/2022. Nämä määrärahat käytettiin jäljellä olevien oikeudellisten velvoitteiden täyttämiseen.

Talousarviorajoitteista johtuen toteutettiin toimenpiteitä, joilla on tarkoitus vähentää talousarviovaikutuksia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä: jäsenvaltiot eivät vastustaneet komission helmikuussa 2023 antamaa päätöstä alentaa eläinlääkintä- ja kasvinsuojeluohjelmien ja kiireellisten toimenpiteiden yhteisrahoitusosuuksia 60 prosentilla.

Korkeapatogeenisen lintuinfluenssan esiintyvyys vuonna 2023 on edelleen erittäin suurta. Komissio arvioi tällä hetkellä, että tautitapausten määrä tulee vuonna 2023 olemaan samalla tasolla kuin vuosina 2021–2022, jolloin vastaavat tukikelpoiset kustannukset ovat noin 200 miljoonaa euroa vuodessa. Koska uusi keskimääräinen yhteisrahoitusosuus on 25 prosenttia, EU:n myöntämää yhteisrahoitusta varten tarvitaan 50 miljoonaa euroa. Sisämarkkinaohjelmaan kuuluvan elintarvikeketjua koskevan osion työohjelmassa varataan vuosittain 19 miljoonaa euroa kiireellisiin toimenpiteisiin. Näin ollen solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen sisäasioiden toimintalohkosta tarvitaan elintarvikeketjua koskevaa osiota (budjettikohta 03 02 06) varten arviolta 31 miljoonan euron lisämäärä vuonna 2023.

II.2

a) Budjettikohdan nimike

06 05 01 – Unionin pelastuspalvelumekanismi

b) Numerotiedot 15.5.2023

	MSM	MM
1. Varainhoitovuoden määrärahat (alkuper. talousarvio + LT)	188 005 975,00	275 000 000,00
2. Määrärahasiirrot	0,00	0,00
3. Varainhoitovuoden kokonaismäärärahat (1 + 2)	188 005 975,00	275 000 000,00
4. Käytetyt määrärahat	86 965 558,62	5 385 839,86
5. Käyttämättä olevat määrärahat (3 – 4)	101 040 416,38	269 614 160,14
6. Ehdotettu lisäys	55 000 000,00	55 000 000,00
7. Kokonaismäärärahat varainhoitovuoden loppuun (5 + 6)	156 040 416,38	324 614 160,14
8. Lisäys prosentteina suhteessa varainhoitovuoden määrärahoihin (6/1)	29,25 %	20,00 %
9. Varainhoitoasetuksen 30 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisten lisäysten prosenttiosuus varainhoitovuoden lopullisista määrärahoista	—	—

c) Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt perinnästä saadut tulot

	MSM	MM
1. Käytettävissä olevat määrärahat varainhoitovuoden alussa	1 463 567,23	1 463 567,23
2. Käytettävissä olevat määrärahat 15.5.2023	1 358 567,23	509,45
3. Toteutusaste $[(1 - 2)/1]$	7,17 %	99,97 %

d) Lisäyksen yksityiskohtaiset perustelut

Lisääntynyt toiminta vuonna 2022

Unionin pelastuspalvelumekanismille osoitetut avunpyynnöt ja niistä johtuvat hätäapuoperaatiot kaksinkertaistuivat vuonna 2022 edelliseen vuoteen verrattuna, ja operaatioiden kokonaismäärä oli 232. Kasvu johtui erittäin vakavasta metsäpalokaudesta sekä Ukrainan sotaan liittyvästä valtavasta avuntarpeesta. Ukrainan avustusoperaatio on unionin pelastuspalvelumekanismiin kaikkien aikojen pitkäaikaisin, suurin ja monimutkaisin operaatio.

Näkymät vuodelle 2023

1. Turkki, Syyria ja Sudan

Vuoden 2023 alku on ollut hyvin vaikea, sillä Turkin ja Syyrian tuhoisat maanjäristykset ovat edellyttäneet unionin pelastuspalvelumekanismilta erittäin merkittävää panosta EU:n puolesta. Tällä hetkellä pelastuspalvelumekanismia työllistävät Sudanin konfliktista aiheutuvat pyynnöt EU:n kansalaisten kotiuttamiseksi. Näitä ja muita unionin pelastuspalvelumekanismiin toimia varten tarvitaan vuonna 2023 arviolta yhteensä 60 miljoonaa euroa.

2. Metsäpalot

Vuoden 2023 metsäpalokausi on jo alkanut, sillä talvella ja keväällä on esiintynyt useita metsäpaloja Portugalissa, Pohjois-Espanjassa, Pyreneiden alueella, Romaniassa, Balkanilla ja Etelä-Irlannissa. Suuressa osassa Euroopan mannerta on odotettavissa jatkuvaa kuivuutta ja keskimääräistä korkeampia lämpötiloja syyskuuhun asti.

Näin ollen on odotettavissa, että aiempien vuosien huolestuttava kehitys jatkuu ja metsäpalojen määrä pysyy ennätysluokana. Vuonna 2023 on odotettavissa, että jäsenvaltioiden ja EU:n valmiudet otetaan käyttöön täysimääräisesti. Tämä koskee myös palonsammutusjoukkojen ennakoivaa sijoittamista, joka osoittautui erittäin hyödylliseksi ja onnistuneeksi ratkaisuksi vuonna 2022. Kustannusten arvioidaan kaksinkertaistuvan vuosien 2017–2021 keskiarvoon verrattuna ja yltävän 22,5 miljoonaan euroon.

3. Ukraina

Ukrainaan liittyvät humanitaariset tarpeet ovat edelleen erittäin suuret. Erityisesti tämä koskee lääkintäapua ja lääkinällisiä evakointeja. Ukrainan sodan johdosta annettava unionin pelastuspalvelumekanismin hätäapu kanavoidaan edelleen useiden logistiikkakeskusten (luontoissuorituksina annettavan avun kokoaminen ja kuljettaminen) ja lääkintäapukeskusten kautta. Puolassa sijaitsevaa tärkeintä keskusta koskevaa sopimusta jatkettiin marraskuun 2023 loppuun. Puolassa sijaitseva Medevac-keskus toimii hyvin aktiivisesti, ja sopimuksia, joita on tehty Norjan kanssa ukrainalaisten potilaiden lääkinällisistä evakuointilentoista, on uusittu. Lisäksi on perustettu energiakeskus, jonka kautta kanavoidaan Ukrainalle lahjoitetut energialaitteet. Menoihin sisältyy energiainfrastruktuurin korjaamisen ja toiminnan kannalta välttämättömien energialaitteiden kuljetus.

Tässä yhteydessä on tarpeen tulevana kuukausina jatkaa Ukrainalle kuukausittain annettavaa noin 6,5 miljoonan euron tukea. Nykyisten ennusteiden perusteella tästä aiheutuvat menot voidaan kattaa määrärahoilla, jotka ovat vielä käyttämättä vuonna 2022 tehdyistä määrärahalisäyksistä.

Lisämäärärahatarve

Unionin pelastuspalvelumekanismin vuoden 2023 toimiin on tällä hetkellä käytettävissä 27,5 miljoonaa euroa. Maksusitoumusmäärärahojen kokonaiskäyttöaste on lähes 70 prosenttia, ja määrärahat on käytetty kokonaan todennäköisesti heinäkuun puoliväliin mennessä. Sen vuoksi komissio ehdottaa 55 miljoonan euron lisäystä solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen sisäasioiden toimintalohkosta.

Komissio seuraa tarkasti tarpeiden kehittymistä. Se voi tapahtumien kehityksestä riippuen ehdottaa unionin pelastuspalvelumekanismin määrärahoihin uutta lisäystä erityisesti Ukrainaan liittyvien tarpeiden osalta.

ANNEX

COMMISSION TRANSFER PROPOSALS RELATED TO THE SOLIDARITY AND EMERGENCY AID RESERVE IN 2023

The table below shows the transfer proposals transmitted to the Budgetary Authority to date during 2023, which relate to the Solidarity and Emergency Aid Reserve (SEAR), and the remaining amount under the SEAR reserve following the approval of these proposals.

Commitment Appropriations 2023 Reserve (EUR)								
Transfer Ref	Content	TOTAL	carried over	voted budget	Internal (excluding EUSF)	EUSF	External	End-of-Year Cushion (25%)
	General Budget 2023 - Initial appropriations	1.324.897.000	0	1.324.897.000	149.050.912	496.836.375	347.785.463	331.224.250
	General Budget 2023 - EUSF advances (Article 4a EUSF Regulation)	-50.000.000		-50.000.000		-50.000.000		
DEC 03	Mobilisation of the SEAR for the food crises in Africa and in Yemen as well as the multisectoral crisis in Venezuela	185.000.000		185.000.000			185.000.000	
DEC 05	Mobilisation of the SEAR for the humanitarian assistance in Türkiye, Syria, Ukraine, DRC, Ethiopia and Lake Chad	162.785.463		162.785.463			162.785.463	
DEC 09	Mobilisation of the SEAR for UCPM and SMP food chain	86.000.000		86.000.000	86.000.000			
	Total DEC transfer proposals	433.785.463	0	433.785.463	86.000.000	0	347.785.463	0
	Remainder	841.111.537	0	841.111.537	63.050.912	446.836.375	0	331.224.250